

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2024 рік

№ 11(396)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Вперше вручено відзнаку ім. Василя Макуха!

Її засновниками виступили редакція

Всеукраїнського щомісячника «Бористен» та

Фундація «Прометеїв отвіт» (США). Детальніше

- у цьому випуску.

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озирються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.
Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництво редакції:

У США: Promethean's Retort P.O.Box 35
Lyndhurst, N.J. 07071-0035 USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V.
Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J.
07069, USA;

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18VI, Lod,
Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 –
100 Bielsk Podlaski, Polska

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка\дизайн
журналу “CatArt”
Видавець
Видавничо-поліграфічний
центр
вул. Воскресенська, 11
49000 місто Дніпро
Україна

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

“Адреси доброти”

ВЕЛЬМИДОСТОЙНІ ДОБРОЧИНЦІ!

№11(396)

БОРІСТЕН

В Україні лютує війна і навіть складно описати що ми нині переживаємо. Є втома, є певна виснаженість. До виття сирен звикли, до відключень електрики так само (хоч їх зараз набагато менше), але важко звикнути до людського горя, до втрат. Адже страждають всі нині в Україні суці. Тому наш низький уклін тим, хто допомагає сьогодні нашій Вітчизні встояти у цю важку днину. Зокрема, **добродію Володимиру Могучому (Nutley, N.J.)**, який здійснив княжу пожертву для української Перемоги. Також сердечно вдячні за чергову допомогу пану **Олександрю Полець (St. Anthony, MN.,)**, яку він просить спрямувати на гуманітарну, військову та видавничу справу. Так само просить вчинити невтомний у жертвних справах добродію **Василь Стан (Boston, MA.,)**.

**Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною. Правдиво
бажаємо Вам усіляких гарздів та гарного самопочуття!**

Влас. інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти
Стор.2-4 Відзнаку
вручено!
Стор.5-6 Ретроспектива
Стор.7 «Я вдячний, але без
перебільшень»
Стор.8 КОЛОНКА
редактора
Стор.9-14 Під час великої
війни ми ще більше
об'єднались: голова
спілки письменників

Дніпропетровської
області Фідель Сухоніс
Стор.15 Молода муза
Стор.16 Микола Лесюк
Петрович відійшов у
вічність
Стор.17-19 Вона
допомагає побачити
героїв: історія фотографа
Анастасії Мамілової
Стор.20-26 Наша Церква

Долучайтесь до нас у
соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої
та актуальної
інформації на
нашому сайті
borysten.com.ua

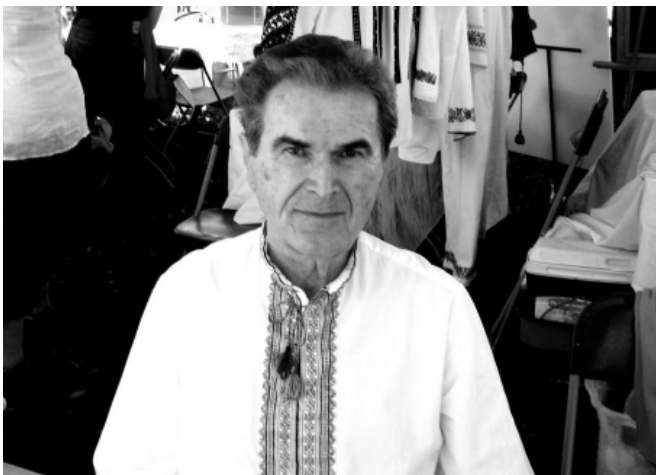
Відзнаку вручено!

-----У Дніпрі вперше було вручено Відзнаку імені Василя Макуха-----

-----ЛАУРЕАТИ ВІДЗНАКИ ІМЕНІ----- Василя Макуха за 2024 рік:

Віктор Рудь (США) - за системні публікації у світових мас-медіа, зокрема, в щомісячнику «Бористен», які розкривають злочинну суть московського націонал-шовінізму

Богдан Боднарук (США, помертньо) - за багаторічну громадську діяльність спрямовану на утвердження української України у світі

Василь Стан (США) – за підтримку героїчної боротьби українського народу під час повномасштабного вторгнення московщини

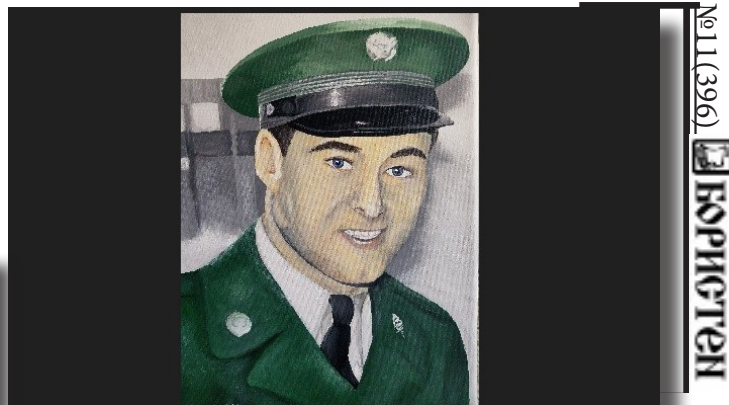
Михайло Рябцев (Україна) – за багаторічні дослідження життя і боротьби Василя Макуха

Сергій Луденський (Україна) – за плідну волонтерську діяльність під час російсько-української війни

Сергій Сокол (Україна) – за багаторічну плідну працю на ниві націонал-патриотичного виховання студентської молоді

Василь та Ольга Карпенко (США) – за системну підтримку громадянського суспільства в Україні і допомогу сиротам

Сергій Григорук (Україна) – за професійний героїзм у лікуванні воїнів ЗСУ

Валентин Курпай (Україна) – за потужну допомогу в спорудженні захисних споруд Харкова під час російсько-української війни

Донька Макуха Ольга зазначає, що для неї це важливі і хвилюючі події.

Михайло Рябцев отримав відзнаку за багаторічні дослідження життя і боротьби Василя Макуха. Йому 87 років і він продовжує дослідницьку діяльність. Михайло Рябцев і Василь Макух були однокласниками.

Організатори зазначають, що ця ідея виникла ще до початку повномасштабного вторгнення.

Серед лауреатів цього року також колишній голова Українсько-американської асоціації адвокатів, нині голова комітету у закордонних справах організації політолог Віктор Рудь.

Він провів з присутніми відеорозмову. Символічно, що вручення відбулося в день виборів у США.

Завершилась імпреза творчими виступами та неформальним спілкуванням

Власне.інформ

“Актуально”

Ретроспектива

На Вічну Пам'ять: Ізидору Рицару, Мирославу Шмігелю, Івану Мироновичу, Зенону Осінчуку, Івану Юшкевичу, Михайлу Фурді, Григорію Цебрію. Петру Шанайду та Корнелю Василюку. У 75 ліття Осередку Спілки Української Молоді у Нью Йорку

Це список голів Осередку які відійшли у вічність. Про цих осіб писали навіть у Радянській Україні:

**“Під Нью-Йорком табори
військові, Синьо-жовті
мають прапори.**

Як убити - з кров'ю чи без крові

-Вишкіл там ведуть інструктори.

Всі вони, майстри удару в спину,

Вішальники, гангстери, збуї

В боротьбі за «вільну Україну»,

Пропонують методи свої...”

У суботу, 9 листопада ц.р. зібрались вихованці та спадкоємці цих “майстрів” в Українському Народному Домі у Нью Йорку, щоби їх пошанувати при святочній вечері з мистецькою програмою та очевидно забавою. Були гості також, всі важні але хіба найважливіші це з дружньої організації Станиці Пласту у Нью Йорку. Треба додати, що між основоположниками Осередку були і Пластуни. Це не була ривалізація а доповнення. Бракувало отця пароха від церкви Святого Юра. Він мабуть забув.

Від покоління одного до другого а то і третього або і четвертого. Найкращою точкою мистецької програми були виступи наймолодших сумівців

від Школи українознавства при Осередку яка працює від 1958 року. Деякі декламували і співали, інші чистили підлогу своїми штанами або спідничками чи просто втікали до своїх матерів.

Крім голів осередку згадувались славні ансамблі, гуртки чи клуби які працювали при осередку: танцювальний ансамбль “Верховинці” під проводом Олега Гензи, хор “Жайворонки” під керівництвом Романа Степаняка, ансамбль бандуристів під диригентурою Павла Даниліва, театр під режисурою Мирослави Ласовської, співучий ансамбль “Пролісок” під керівництвом Андрія Стасіва. Згадано також славний товариський клуб “Діброва” де ми всі “виростали.”

Мені 72 роки, а осередкові 75, тобто фактично два з половиною років різниці. Треба мабуть поділитися мемуарами не тільки виховників але і тих які виховувались у тому СУМ-і. Виховні сходи завжди починались апелем де дуже часто виступав сам голова Осередку. Притаманним усім головам були дуже довгі промови. Притаманним юнакам і юначкам було, що не слухали та чекали найцікавішої частини виховних сходинок – гри і забави.

У літі ми їхали на Оселю біля Нью Йорку. Табір мав свої приємні моменти але до них не належали такі як вставання о 6:30 рано, нестерпна руханка сплячих, впорядкування кімнат, гутірки, таборовий спів.

Всі очікували гри і забави але це приходило щойно при кінці дня і то після вечері на які нас годували неприродними стравами як кулешею яка називалась "мамалига" або клюсками з кетчапом. Команда і виховники думали: нагодуємо, тоді вони підуть на спорт чи гри та забави, що їх виснажить і відповідно ми переведемо нічний апель і нічну тишу о 9:15 і вони будуть міцно спати. Так не сталось. Молодь щойно тоді починала жити. Трохи тут починалась боротьба поколінь.

У ретроспективі не все було відповідно обдумане начальством. Наприклад порядкування кімнат відбувалось від 10 до 10:45 рано, тоді був перегляд, давали оцінки але до 2-ої пополудні кімнати виглядала так як з рання. Зрештою не потрібне було це впорядкування бо мама кожного таборовика приїхала на вихідні та робила порядок.

І так багато було необдуманого. Але сказати правду, люди які творили це діло хоч і дещо мучили нас були надзвичайними. Вони приїхали з далекого краю, після дуже важкої боротьби котру вони не виграли, ніхто їх не зустрічав ані не допомагав на нові землі, хіба такі як вони, тільки що приїхали раніше.

Вони фактично мріяли вертатись, але в між часі треба було в Америці ставити новий фронт боротьби проти ворога. І тому зони влаштували осередок СУМ для виховання нового покоління. Зони не знали мови, треба була руками і ногами працювати п'ять днів на тиждень дійсно від рання до ночі, у суботу треба було забити двяхи у сумівському домі або на оселі. У неділю вони йшли до Церкви. За життя ніхто їм не дякував і вони тої подяки не очікували. Просто це був їхній обов'язок. Тому мизібрались 9 листопада ц.р. щоби хоч по смерті їм подякувати.

13 листопада 2024 року
Аскольд Лозинський

Григорій СПОДАРИК

«Я вдячний, але без перебільшень»

Центр громадянської освіти у співпраці з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) підготував звіт «Учні з України в польських школах – навчальний рік 2023/2024». Дослідження показує, що українські діти щораз краще віднаходять себе в польській школі. Але проблемою залишається інтеграція, про що свідчать часті випадки приховування своєї національності, перебування українських та польських дітей окремих групах тощо. Звіт є результатом дослідження, проведеного втретє з моменту ескалації війни в Україні. У рамках проекту зібрано 144 інтерв'ю та опитано понад 250 респондентів у 8 школах.

Два окремі середовища

Дослідники зауважують, що молоді українці не знають: пов'язувати своє майбутнє з Польщею чи чекати повернення в Україну – а це впливає на їхнє ставлення до освіти та інтеграції. Негативно позначаються й прояви дискримінації з боку польських колег, що додатково призводить до зниження відчуття безпеки. Посилюється також помічений ще в минулих дослідженнях процес переходу шкіл від моделі інтеграції до асиміляції.

«Насамперед цей процес помітно в очікуваннях, що українські учні не повинні спілкуватися українською мовою на території школи, а також у зникненні української символіки зі шкільного простору», – зауважують дослідники. Така атмосфера стає причиною того, що українські учні свідомо обирають стратегію асиміляції. В їхній уяві вона становить дієвий спосіб адаптуватися у більшій групі польських школярів.

Звіт показав теж, що найпоширенішим сценарієм є одночасне існування двох окремих учнівських середовищ.

«У польських й українських учнів немає бажання інтегруватися, а лише розчарування після попередніх невдалих спроб. Відокремленню сприяє більша кількість українців у школі, а також брак ініціатив шкільного колективу на користь інтеграції та низька компетентність вчителів у питаннях мультикультурної освіти», – пишуть автори дослідження. Вони підкреслюють, що порівняно з минулим навчальним роком поглибився поділ між польськими та українськими учнями, зросли прояви дискримінаційної поведінки та помітним стає асиміляційний підхід.

Водночас спостережено й позитивні явища. Це, зокрема, покращення взаємодії з українськими батьками, котрі більше розуміють польські реалії, особливості роботи школи та загалом краще освоїлись у Польщі. У рекомендаціях дослідники підкреслюють, що далі треба вести діалог з українською стороною щодо організації заходів,

які дадуть змогу українським учням зберегти свою національну ідентичність. Тут підкреслено, що польське законодавство дозволяє посольствам та культурно-освітнім товариствам проводити такі заняття, тим часом школи зобов'язані надавати для цього приміщення.

Вдячність-невдячність

Автори дослідження помітили також, що у кожній розмові з польськими респондентами відчувається очікування вдячності від людей з України. Польська сторона робить наголос на тому, що суспільство відчинило двері для біженців та дало фінансову й військову підтримку Україні. Дослідники пишуть про виникнення феномена «дару».

«Теоретично дар є безкорисливим, але на практиці даруючи ми очікуємо віддачі. Саме такої демонстрації вдячності від українських учнів часто бракує шкільному персоналу, польським учням та їхнім батькам», – зауважують у дослідженні. Водночас його автори підкреслюють, що українські учні сприймають ситуацію по-іншому. Примус до допомоги вони інколи ставлять під сумнів. Українські, як і польські учні, не вважають, що повинні бути вдячними за можливість безплатно вчитися в школах, які фінансуються коштом податків. Школяри з України підкреслюють, що вони нічого не отримували безплатно: їхнє життя в Польщі забезпечують матері, які працюють.

«Моя мама працює, і ми за все платимо самі. Я вдячний, але без перебільшень», – цитують у звіті одного з українських учнів.

У документі подано також історії з конкретних шкіл. В одній з них згадують ученицю Ларису, котра повернулася зі школи заплакана, бо польські однокласники перестали з нею спілкуватися. Причиною стало звинувачення дівчинки та інших українців у зловживанні соціальною допомогою, наданою польською державою: безоплатною орендою житла, різними пільгами тощо. Дівчинці казали повертатися в Україну. Як є насправді, дочці пояснила мама Тетяна. Вона розповіла, що сім'я нічого не отримала безплатно. Мати до приїзду в Польщу працювала медсестрою. Тут не визнали її диплом, тому жінка ще раз пройшла навчання за польською системою освіти в межах тієї ж професії та одночасно працювала у двох будинках для літніх людей, щоб утримувати себе і двох дітей. Сама жінка також зустрілася з подібними доріканнями на роботі. У розмові з дослідниками Тетяна зауважила, що, на її погляд, польські учні «приносять такі думки з власних домів».

«Наше слово» (Польща)

КОЛОНКА редактора

Я зберігаю цей замок-колодку як певний раритет з історії нашого народу. Цьому "дивайсу" коли б не сто років. Подарував колодку мені Павло Надкирничний з села Ропотуха, що на заповітній Черкащині.

Його бабуся коли поверталася з Німеччини після Другої Світової війни до советського раю привезла замок до дому на згадку про чужину. Не один рік колодка гарно служила українській селянці, а коли старенької не стало онука перебрав вироб германського важкпрому. Потім замок опинився у мене.

Спочатку була думка використовувати його на моїй заміській посілости. Бо й нині він у цілком робочому стані. Та мені зразу ж стало соромно за такий мій практицизм. Тепер колодка на почесному місті серед подібних раритетів вітчизняного побуту. Жодного антагонізму, наприклад, вже з моєї бабусі макогоном і макітрою німкєня, напевно, не відчуває. Теперішня пора щодня демонструє хто в українців правдиві вороги...

*Фідель Сухоніс,
шеф-редактор журналу*

Під час великої війни ми ще більше об'єднались: голова спілки письменників Дніпропетровської області Фідель Сухоніс

Цього року Обласна спілка письменників святкує своє 90-річчя. Як відзначає у своєму привітанні Голова Національної спілки письменників Михайло Сидоржевський, попри повномасштабне вторгнення Дніпропетровська організація переживає свій розкіт, якщо доречно так висловитись

“З приходом нового правління, нового голови Фіделя Сухоніса громадська патріотична робота дніпропетровських літераторів стала помітна не лише в регіоні. Письменники Січеславщини завжди були знані у літературному житті України. У наш грізний час перед майстрами красного слова стоять особливо важливі і відповідальні завдання. А саме мобілізувати суспільство полум'яним словом для протидії ворогу”, – наголосив Михайло Сидоржевський.

Цікавий факт. В часи становлення Незалежності головою спілки був письменник Валентин Чемерис – український письменник. Заслужений працівник культури України і тесть Фіделя Сухоніса.

На жаль, він не дожив до часу, коли Фідель Анатолійович очолив спілку. Сьогодні творчість Валентина Чемериса є частиною шкільної програми.

“
Буває, що
простіше
вивчити
іноземну
мову, аніж
знайти із
сусідом
спільну.

ВАЛЕНТИН ЧЕМЕРИС

”

БІБЛІОТЕКА

«Те, що Валентин Чемерис гарний письменник, який може завоювати серця та увагу читачів, відомо давно. Ще з тих часів, коли, наприклад, словосполучення «український козак» в СРСР вилучали з рукописів в усіх видавництвах, а слово «Україна» запобігливі редактори старанно виправляли на «Батьківщина» чи «Вітчизна». Здається, що зовсім ще небагато часу й саму нашу мову оголосять забороненою, націоналістичною. Фактично так і було... І за таких обставин у вцент зросійщеному Дніпропетровську... жив і писав свої книги, виключно українською мовою, Валентин Чемерис. Мене завжди дивувало, як тоді він міг достукатися до душі й серця своїх читачів, котрі десятиріччями були відірвані від рідного слова», – згадує очільник ДОО НСПУ.

Про книги і втрати

«Війна триває з 2014 року, ось вже майже три роки ми живемо в час повномасштабного вторгнення і знищення міст нашої країни. Але НСПУ прагне залишатися соціально відповідальною громадською організацією. За ці неповні три роки у нас було багато подій. З нещодавніх

– вихід збірки «Чи бачать небеса котів». Попри те, що тридцять шість авторів книги виклали своє бачення подій, які відбуваються в мирному місті з мирними мешканцями будинку, куди прилетіла кацапська ракета, розтрощивши цілий під'їзд та відібравши життя безневинних людей і тваринок, загалом книга сприймається, як єдина органічно цілісна оповідь. Для досягнення такого сприйняття доклали багато зусиль автори ідеї та упорядники Еліна Заржицька та Ольга Полєвіна. Особливо вражає оповідь про дід як живу істоту, що так хотів своїми уявними крилами-руками захистити всіх мешканців будинку. Автори повісті – це мешканці не тільки обласних центрів: Дніпра, Харкова, Одеси, Кропивницького, Львова і нашої столиці, а й більших чи менших населених пунктів нашої країни: Апостолова, Коростеня, Чаплина, Олександрії, Кам'янського, Дрогобича, Знам'янки, Дмитрівки (Бучанський район), Верхньодніпровська. На мою думку, ця повість стала не тільки реквіємом за загиблими, а й апофеозом незламності українців», – зазначає голова НСПУ Фідель Сухоніс. У квітні Фідель Сухоніс презентував книгу «Приречені на любов». Ця повість народжена повномасштабною війною. Прототипом головної героїні стала бойова медикinja, захисниця Маріуполя Галина Федішин, з якою автор спілкувався по телефону. Розпочинається книга словами майора поліції Михайла Вершиніна, позивний Кот. Його шлях почався з Правого сектору та АТО, а потім у 2015 році вступив до лав Патрульної поліції Маріуполя, згодом став керівником Головного управління Національної України в Донецькій області.

З початком повномасштабного російського вторгнення в Україну 2022 року став на захист Маріуполя, отримав поранення. 21 вересня 2022 року звільнений з російського полону і сьогодні продовжує службу.

захисниць нашої Вітчизни. Як кажуть у Греції – аксіос. Себто гідні...», – каже Фідель Сухоніс.

І додає, що цей рік став і особливо трагічним для спілки.

«Нещодавно у листопаді з приємністю відвідав урочисту імпрезу з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, яка була організована силами Департаменту гуманітарної політики Дніпропетровської міськради у стінах славнозвісної Menorah Center. На теренах цього заходу відбулося вручення мистецьких премій Дніпровська міська рада Зразу два члени ДОО НСПУ Сергій Бурлаков та Фідель Сухоніс отримали відзнаки. Перший Премію ім. Павла Кононенка (для поетів) за книгу «Поліфонія пам'яті», а Ваш покірний слуга за художню повість «Приречені на любов» Премію імені Валеріана Підмогильного. Важливим є те, що і я, і мої колеги продовжують працювати. Звісна річ, не заради заохочень. Так нині повним паром триває підготовка художньо-публіцистичного збірника «Берегині України», який розповідає про сильних духом і світлих душею

«На фронті на Донеччині 19 червня 2024 року загинув воїн-доброволець Ігор Заржицький, молодий, освічений, неодружений, єдиний син Еліни Заржицької. Вона – заступниця голови спілки, одна з яскравих «родзинок» цілого «трона» авторів – членів НСПУ, які присвятили життя творенню дитячої літератури. Це болюча і страшна втрата. Ігор був добровольцем, піти на війну – був його свідомий вибір. Ігор не встиг одружитися, стати батьком своїм власним дітям, побудувати кар'єру, здійснити безліч всього потрібного, корисного в житті», – каже Фідель Сухоніс.

Еліна Заржицька – письменниця, драматургиня, журналістка, громадська діячка. Народилася й мешкає в місті Дніпро. Пише казки, пригодницькі та історичні повісті для дітей дошкільного, молодшого та середнього шкільного віку.

Про молодь і життя

Уже стало традицією, що ДОО НСПУ активно підтримує добрі починання колег. Спільчанці входять до складу журі конкурсу, допомагають в організації імпрез-віншувань переможців, деякі беруть участь у творчому змаганні. Члени секції дитячої літератури ДОО НСПУ, яку очолює Еліна Заржицька, сприяють організаторам «Подаруємо дітям казку» в розповсюдженні інформації серед початківців.

Також НСПУ разом з щомісячником «Бористен» започаткували цього року відзнаку імені Василя Макуха.

«Відзнакою ім. Василя Макуха вшановуються з нагоди ювілейних дат, визначних подій, за вагомі досягнення в галузях науки, освіти, культури, активну державотворчу та громадську діяльність громадяни України і представники української діаспори, окремі колективи, установи, релігійні громади та інші юридичні особи. Відзнака може бути присуджена посмертно. Співзасновниками відзнаки є Фондація «Промітейв отвіт» (США) та Всеукраїнський щомісячник Бористен. Мета відзнаки – пошук та підтримка на теренах України і за кордоном найбільш успішних, активних та

новаторських діячів культури, науки, освіти, релігійного та громадського життя. Учасник українського руху опору в СРСР.

Воїн УПА. 5 листопада 1968 на знак протесту проти комуністичної тоталітарної системи, колоніального становища України, політики русифікації та агресії СРСР проти Чехословаччини він здійснив акт самоспалення на Хрещатику у Києві», – каже Фідель Сухоніс.

Не менш потужним є осередок спілки у Кам'янському.

«Це VivArt творче таке об'єднання яке очолює Марійка Дружко. Поетка і прозаїкня, Літературна консультантка і видавчиня, директорка видавництва «Дружко».

Культурна та громадська діячка, ініціаторка соціально-мистецьких проєктів #рак_боїтись_не_можна (2020 р.), #Книголюкс (2021 р.) та #ми_UA (2022 р.). Координаторка Всеукраїнської молодіжної мистецької спільноти #VivArt (з 2005 р.), літературна редакторка однойменного літературно-мистецького альманаху. Вона неймовірна особистість! Загалом в цьому об'єднанні VivArt є багато талановитих дівчат, які пишуть по сьогодні або, скажімо, вже стали членами спілки.

Це Євгенія Яворська, Яна Ловчинська, Олена Федіна. Готуються ще авторки. Загалом, завдяки VivArt видаються патріотичні книги, які стосуються сьогоденного життя України себто така не лише літературна діяльність, а діяльність патріотична!», – каже Фідель Сухоніс.

Спілка без іронії поєднує покоління авторів. Письменники золотого віку і зовсім юні молоді таланти!

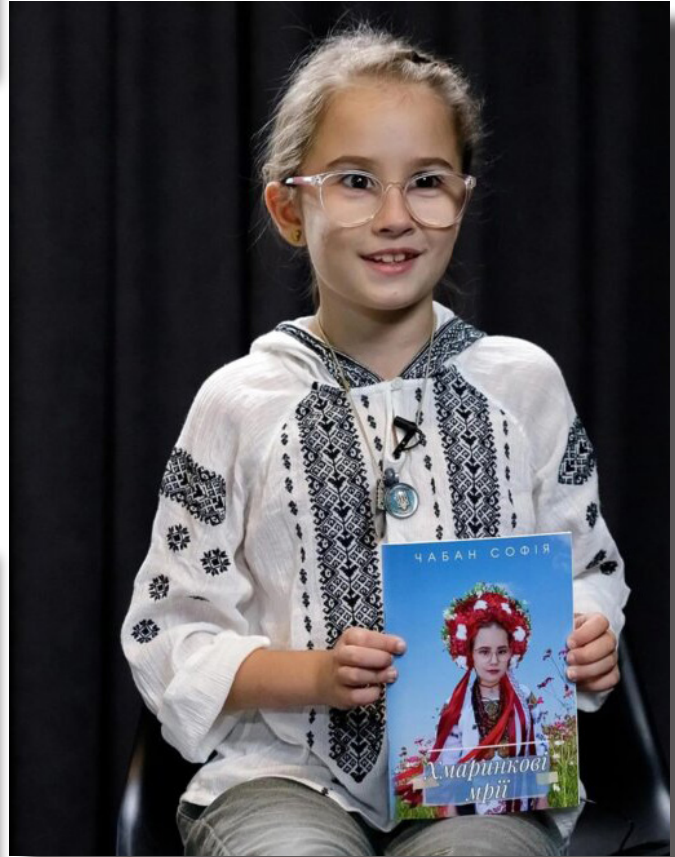

“Це фото зроблене у 2021 році. Тоді сказав марійці на прес-конференції, що для мене її мужність, як мужність військових хлопців в зоні АТО. Тільки в неї інша зброя. Людина має такий залізний стрижень, що не лише не опускає руки перед своїми хворобами, але і працює, надихає інших, допомагає. Ми, як письменники і журналісти, повинні писати про ці теми”, – згадує Фідель Сухоніс.

“А це родина Чабан. За десятиріччя журналістської і літературної діяльності я був учасником і організатором сотні мистецьких імпрез. Але такої милої як ми провели у вересні цього року у Дніпропетровській обласній бібліотеці для дітей не пригадую. Юна Софійка Чабан знайомила своїх ровесників і дорослих з першою своєю

поетичною збіркою “Хмаринкові мрії”. На цій чудовій імпрезі були присутні тато поетеси боєць ЗСУ Станіслав, мати Аріна і зовсім маленький братик Всеслав. Вдячний колегам, які такими імпрезами нагадують про те, що життя триває. Бо попри важкий для України час було так хороше і піднесено», – згадує Фідель Сухоніс.

А ще спілка пишається авторами, які є золотим фондом літератури не лише Наддніпрянщини, але і всієї України.

«Це багато імен. Сергій Злючий, Володимир Кільченський, Еліна Заржицька, Олександр Ратнер, Сергій Бурлаков, Анатолій Шкляр. Ну це такі які найбільші знаній сьогодні відомі. Але кожен наш автор важливий і цікавий своєю творчістю. Не варто забувати і про нашу волонтерську допомогу. Я про це пишу на своїй сторінці у фейсбуці, які і інші спілчани. Ще, наприклад, Сергій Злючий – він проїхав дорогами

Донбасу стільки разів скільки можна було перетнути за цей час Екватор. Плетіння сіток, зустрічі в бібліотеках і створення безкоштовних електронних книг. І сподіваюсь, ще багато попереду», – каже Фідель Сухоніс. Зараз НСПУ готує до друку збірник «Берегині України».

Сергій Оковитий, професор – ректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Лілія Гиренко – начальник управління з питань гуманітарної, соціально-культурної сфери та освіти виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради та Фідель Сухоніс під час святкування 90-річчя спілки.

Це художньо-публіцистичний збірник «Берегині України», який розповідає про сильних духом і світлих душею захисниць нашої Вітчизни. Сьогодні, через навалу людожерів з московії, лише у лавах ЗСУ служить близько 62 000 жінок. А ще у складі поліції, з'єднаннях МНС, рятувальних та пожежних службах, різноманітних силових структурах. Оспіваний поетичний образ української жінки – берегині нині сувора реальність. Майбутнє видання покликане бути одним із численних чинників героїзації наших захисниць, стати яскравою ілюстрацією справді всенародної боротьби українців із споконвічним ворогом. Збірник передбачає різноманітність літературних і журналістських жанрів. Сюди увійдуть документальні оповідання, нариси, есеї, інтерв'ю, вірші, спогади тощо. Упорядник книги – шеф-редактор Всеукраїнського щомісячника «Бористен» Фідель Сухоніс. Позаяк серед авторів як досвідчені письменники й журналісти, так і початківці.

За матеріалами сайту “Наше Місто”

Андрій Нечитайло народився 20 травня 2006 року у м.Лисичанськ Луганської області, а потім проживав разом з батьками у селищі Лисичанськім. Зі шкільних років захоплювався художньою самодіяльністю як у школі, так і в різних заходах селищного будинку культури. Брав участь у хороших і танцювальних колективах, декламував поезії українських класиків, долучався до сценічного мистецтва. З 10 років займається бойовими мистецтвами, має численні спортивні нагороди та досягнення. По закінченню восьмого класу селищної школи перейшов у міський лицей у клас з історично-правовим нахилом навчання, який закінчив із золотою медаллю. Після вступу до Дніпровського державного університету внутрішніх справ на факультет досудового розслідування (2023 р.) швидко потоваришував із своїми колегами, старанно навчається, член збірної команди університету зі змішаних єдиноборств. Командир відділення. І звичайно ж пробує свої сили в поезії.

Анатолій Поповський,
доктор філологічних
наук, професор

Коли закінчиться війна
Й до свого дому вернусь я
Туди, де і поля і терекони...
Туди, де рідная Луганицина моя!
До нас прийшли кацапи кляті!
Навіщо? Їх ніхто не звав!
А наші хлопці, воїни завзяті,
Вбивають орків з всіх застав,
А вони лізуть, нема ані кінця, ні краю,
І я не знаю, скільки їх ще треба вбить,
Щоб розуміли, що на землі нашій
всім зайдам доведеться перегнись!
Під шум війни квітнуть поля, принишкили наші терекони...
Здригається земля від вибухів, розходитьсся луна...
Але я вірю, що невдовзі усе ж таки закінчиться війна...
І повернусь тоді додому я
Туди, де і поля, де терекони..
Туди, де звільнена Луганицина моя !

Андрій Нечитайло,
курсант навчальної групи СР-331

Микола Лесюк Петрович відійшов у вічність (1940-2024)

12 листопада цього року відійшов на вічний спочинок Микола Лесюк, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Микола Лесюк народився в сім'ї шахтаря в селі Ковалівка, Коломийського району, Івано-Франківської області. Працював у шахтах Донбасу та на Далекій Півночі.

У 1966 році закінчив факультет "Українська мова, література і співи" в Івано-Франківському педагогічному інституті імені В. Стефаника. У цій установі, яка згодом стала Прикарпатським національним університетом імені В. Стефаника, він розпочав свою наукову кар'єру у 1967 році. Пройшов усі щаблі академічного зростання — від асистента до професора. Виконував багато відповідальних функцій. Спочатку був заступником декана (1975-1983), а згодом деканом філологічного факультету та директором Інституту філології (1989-2006). Одночасно очолював кафедру української мови (1983-1992). З 1996 року, протягом останніх 27 років, був завідувачем кафедри слов'янських мов.

Автор багатьох фундаментальних монографій, зокрема «Доля моєї мови», «Становлення і розвиток української літературної мови в Галичині», «Мовна стихія Ковалівки», а також понад 300 наукових статей.

Активно працював у громадській сфері. Був депутатом обласної ради першого та третього скликання демократичного періоду (обидва

рази очолював постійну комісію з питань освіти, науки та культури), активно брав участь у боротьбі за відродження Незалежної України. Виступав на радіо, телебаченні, у пресі. Музично обдарований. Співав у чоловічій хоровій капелі «Червона калина». Дуже вправно користувався інтернетом. Він майстерно володів комп'ютером. Вів багату та цікаву сторінку у Facebook.

За вагомий внесок у справу українського відродження був нагороджений медаллю «Будівничий України», отримав численні грамоти Міністерства освіти і науки України. Микола Лесюк все своє життя присвятив служінню людям, роботі для університету та розвитку свого рідного краю. Його відданість людям, щирість і емпатія завжди викликали повагу і захоплення серед тих, хто мав щастя його зустріти. Він був прикладом життєвої гідності, працелюбності та тепла, яке випромінював, і тому залишиться в пам'яті та серцях усіх, хто його знав.

Автор цього тексту мав нагоду і щастя вперше зустріти Миколу Лесюка у 90-х роках ХХ століття на науковій конференції в Івано-Франківську, а потім протягом чотирьох років співпрацював з ним над підготовкою до друку об'ємної монографії під назвою «Педагогічний лицей № 2 у Бартошицях, українські класи» (Бартошиці, Ольштин, Нью-Йорк, Івано-Франківськ, 2018, вид. «Tysa», 820 сторін). Професор взяв на себе завдання перекласти цю книгу українською мовою. Завдяки цьому він живе в пам'яті всіх авторів текстів та осіб, описаних у цій публікації. Пам'ятаю, як він, редагуючи текст, казав до мене: «Стефано, я відчуваю себе так, ніби теж навчався у вашому лицейі». Працював із пристрасстю. Радів спогадам випускників, які описували роботу з дітьми над вдосконаленням вивченням рідної мови та поширенням української культури. Завдяки українській версії наша праця, що відображає важливий епізод української освіти у повоєнній Польщі, дійшла до українців у всьому світі.

Працюйте та творче земне життя Миколи Лесюка добігло кінця, однак він і надалі житиме в думках і серцях тих, хто зустрів його на своєму шляху. Нехай спочиває з миром.

Стефан Лашин

“Екскзлюзив”

Вона допомагає побачити героїв: історія фотографа Анастасії Мамілової

Фотограф Анастасія Мамілова каже, що знімає так, як відчуває. Це видно по її роботах, які дихають емоціями. Дівчина зазначає, що з початком вторгнення вона думала, що тепер її професія стане не важливою. А потім вирішила, що окрім фотосесій вона хоче створити якийсь соціально-важливий проект. Так народилась ідея серії «Не фантомні».

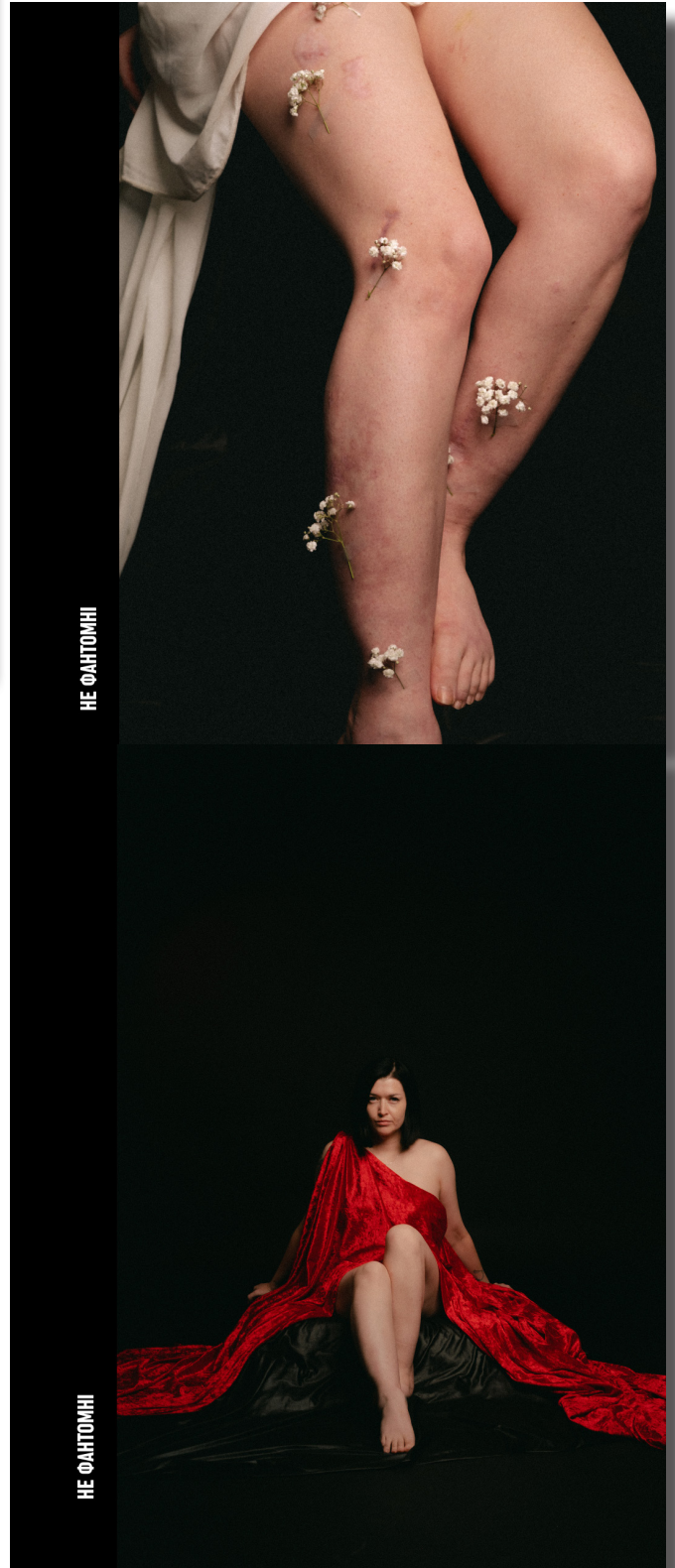

“Я хотіла зробити якийсь соціально-важливий проект. Те, що буде допомагати людям прийняти зміни у своєму тілі внаслідок війни. Так виникла ідея проекту “Не Фантомні”. Соціальний фотопроєкт має на меті привернути увагу до питання сприйняття тіла після фізичних травм та втрат кінцівок. Він покликаний показати, що люди, які пережили такі випробування, не зникають зі суспільства, а продовжують жити, боротися і надихати інших. Через світлини хочу передавати мужність чоловіків, яка не закінчується після ампутації та протезування. Підкреслювати ніжність та красу жінок, якої не стає меншою після травм”, – каже Анастасія. Першою героїнею стала Юлія Римаренко.

«Її історія — це неймовірний приклад стійкості та незламності. У червні 2022 року автівка, в якій перебувала Юлія, підірвалася на російській міні. Після цього на неї чекали 11 операцій, і через важке поранення ліва нога стала коротшою на чотири сантиметри. Сьогодні Юлія живе з титановим штифтом, який замінив відсутню п'ятку і таранну кістку. Коли в моїй голові визривала ідея цього проєкту, я мріяла показати історії як чоловіків, так і жінок, але мала сумніви — чи знайдуться ті, хто відкрито поділиться своїм досвідом та змінами тіла після поранень. Я вирішила спочатку продумати концепцію, а потім почати пошук героїв. І всесвіт простягнув мені свою допомогу у вигляді випадкового знайомства з Юлею. Її відкритість, оптимізм і сила вразили мене з перших хвилин спілкування. Я передивилась її інтерв'ю та читала історії, які випромінювали неймовірну життєву

силу, жіночність і незламність. Згодом я запропонувала Юлі стати героїнею мого фотопроєкту і вона із задоволенням погодилась. Під час зйомки я намагалася акцентувати увагу на тілі Юлі, показати його красу та унікальність. Використання тканини допомогло передати всю глибину та ніжність образу, підкреслюючи сильний і водночас чуттєвий характер героїні», — зазначає Анастасія.

НЕ ФАНТОМІ

НЕ ФАНТОМІ

Найважчої для Анастасії була зйомка прощання з загиблим героєм. "Олег Коваленко.

передати емоцію. Показати людей такими, які вони є.

"Я не використовую фотошоп, ретуш, пластику", – наголошує вона. А ще Анастасія часто фотографує для ресторанів. "Люблю їсти і фотографувати їжу!", – жартує дівчина.

Він любив спорт і військову справу. У 18 років пішов служити за контрактом у 93-тю окрему механізовану бригаду «Холодний Яр». Брав участь у бойових діях на Донбасі. А вже під час вторгнення був бойовим медиком «штурмової роти», – каже Анастасія. 23-річний сержант Олег Коваленко, позивний Коваль, загинув 21 квітня 2024 року поблизу селища Урожайне на Донеччині. Під час важкого бою витягував поранених побратимів під обстрілами. Зміг врятувати трьох товаришів, а потім його життя обірвала ворожа міна. В своїх фотографіях Анастасія хоче

Анастасія і її донька Варвара живуть у місті Самар. І мріють про Перемогу.

Дарина Сухоніс,
фото з особистого архіву

Наша Церква

*Видання благословив Патріарх УПЦ КП Філарет.
Бюлетень відіграє важливу роль в регіоні та Україні по
наверненню населення до духовних витоків нації та
релігійності. Виходить з вересня 2002 року. З грудня
2018 року додаток називається «Наша Церква»*

Релігійний додаток часопису "Бористен"

№ 39 (2024)

*Нехай архангел Михаїл і все
воїнство небесне допомагають
нашим героям, оберігають їх та
ведуть до перемоги над російською
імперією зла – Митрополит
Епіфаній*

Сьогодні ми шануємо не лише архангела Михаїла, як начальника усіх небесних воїнств, але також соборно прославляємо всі ангельські чини. Ми славимо херувимів, серафимів та всіх ангелів. Особливо ми дякуємо також нашим ангелам охоронителям, які за повелінням Господнім піклуються про нас і про наше спасіння.

Свято на честь Собору ангельських сил нагадує нам про природу та служіння ангелів, а також про священну історію, що має безпосередній стосунок до людства і до кожного з нас.

Ангели неодноразово згадуються в Писанні. Вони були сотворені до творення видимого світу, бо мають безтілесну, невидиму, духовну природу. Вони не мають видимого тіла, як ми, люди, але мають розум та волю, наділені від Бога великою могутністю і є безсмертними.

Саме іменування «ангел» означає грецькою мовою «вісник». До речі, слово Євангеліє має співзвучне значення і перекладається як «блага вістка». Отже, назва ангелів пояснює не тільки їхню природу, скільки вказує на один з видів служіння, яке Творець визначив для них – сповіщати людям волю Божу.

Саме в такій якості ми бачимо багато прикладів явлення ангелів, коли вони згадуються в Писанні. Найбільш значним та важливим в історії нашого спасіння є явлення архангела Гавріїла, який благословив Діви Марії, що Вона стане Матір'ю Спасителя світу, Сина Божого. Також цей архангел звістив священнику Захарії про майбутнє народження пророка і предтечі Іоана.

Ми знаємо, що у Старому Завіті подання Божого закону здійснилося через посередництво ангелів. Ангелів Господь послав до пророків, щоби звіщати їм про події майбутнього. Ангели звістили пастухам на полі біля Віфлеєма, що очікування Месії завершилося і Він для примирення людства з Богом народився від Діви.

Ангели служили Сину Божому в пустелі, коли Він переміг спокуси диявольські. Ангел зміцнював Спасителя в Гефсиманському саду під час боріння перед хрестними муками. Ангели звістили жінкам-мироносицям, що Христос воскрес з мертвих. Також ангели засвідчили апостолам, що Спаситель, Який вознісся на небеса, приїде знову у славі з небес.

Окрім цього ангели згадуються неодноразово як служителі Божі у виконанні Його волі. Господь повеліває ангелам звершувати ті чи інші дії щодо природи та людей, зокрема ставати на захист добра і карати зло. Особливим видом служіння ангелів є збереження християн, яким посідається ангел-охоронець як особистий помічник у звершенні волі Божої та в боротьбі проти диявола і його спокус. Спаситель через одкровення звіщає, що кінець історії також буде ознаменований здійсненням ангелами повелінь Божих щодо приготування світу до Страшного суду.

Дотепер ми з вами згадували про ангелів добрих, вірних Богові. Але з Писання ми також знаємо і про ангелів, які відпали від Бога. Першим з них був Денниця – найвищий і наймогутніший з ангелів, який спокусився

і відпав від Творця через гордовитість. Бачачи великі дарування, які він отримав від Господа, цей ангел сам в собі вирішив, що він здатен бути «богом без Бога», не служити і не підкорятися, але сам вимагати від інших служіння та підкорення собі, як нібито богу.

Одкровення каже, що цей перший грішник, начальник зла та неправди, став сатаною і дияволом. Він спокусив і частину ангелів, які відпали від Бога разом з ним.

Через це на небесах відбулася битва. Вірні Богові ангели, яких очолив Михаїл, ім'я якого означає «Хто як Бог!», тобто «Хто може бути подібним до Бога? Ніяке творіння не може бути Богом» – цей архангел очолив воїнство вірних духів, які перемогли сатану та бісів, тобто ангелів, які зреклися Бога.

І далі, протягом всієї історії ми бачимо, що Архистратиг Михаїл звершує особливе служіння – він очолює небесні воїнства та допомагає всім людям, хто береться зі злом. На знак свого служіння він зображений на іконах у військовому спорядженні та тримає в руках вогненний меч. Часом Михаїла зображають переможем сатани, який в подоби людини чи змія лежить під його ногами. Такий образ ми можемо бачити, зокрема, також в іконостасі нашого Михайлівського Золотоверхого собору.

Тож, дорогі брати і сестри, прославляючи Архистратиґа Михаїла та всі небесні воїнства, сьогодні ми віддаємо їм шану та дякуємо за різноманітне служіння, яке вони звершили і продовжують виконувати для нашого блага, допомагаючи нам на шляху спасіння. Ми також згадуємо про духовну боротьбу, яка сталася на небесах, згадуємо, що колись ангелами були і наші істинні вороги – біси, а також їхній начальник сатана. Тому доки живемо у світі цьому, де відбувається боротьба зла проти добра, ми потребуємо настанови, підтримки й захисту, що їх подають нам з благословення Божого святих ангелів. І сьогодні, шануюючи спільне свято всіх ангелів, ми дякуємо їм за благодіяння, які вони звершують для нас.

А в цьому монастирі ми також особливо дякуємо Архистратиґу Михаїлу за натхнення у боротьбі зі злом та захист від ворожої сили, видимої і невидимої. Адже архангел Михаїл і нині, як це було і в давні часи, звершує своє воїнське служіння, протистоїть дияволу і слугам його, спрямовує і захищає тих, хто бореться зі злом. акції допомоги і підтримки зараз особливо потребують наші мужні воїни, наші новітні герої, завдяки кому ми маємо можливість і сьогодні звершувати тут, у в нашому золотоверхому Києві, в цій відродженій святій обителі та в цьому кафедральному соборі богослужіння рідною мовою в рідній Помісній Церкві.

Нехай архангел Михаїл і все воїнство небесне допомагають нашим героям, оберігають їх та ведуть до перемоги над російською імперією зла. Святий Архистратиґе Божий Михаїле і всі воїнства херувимів і серафимів, моліть Бога за нас і за нашу Батьківщину Україну, за нашу перемогу над супротивниками і справедливий мир. Амінь.

“Новини”

Предстоятель відзначив воїнів Української добровольчої армії

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 12 листопада 2024 року зустрівся у своїй резиденції – Митрополичому домі з воїнами Української добровольчої армії.

Його Блаженство поспілкувався із захисниками України про триваючу боротьбу проти російського агресора та належне вшанування полеглих оборонців Батьківщини.

Окрім того, Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви відзначив українських воїнів церковними нагородами.

«Ми цінуємо ваші самовіддані зусилля, спрямовані на захист рідної землі та звільнення її від чобота російського окупанта. Ми також щоденно молимося, щоб Господь укріплював ваші сили та оберігав усіх наших захисників і хочемо сьогодні відзначити вас за те, що ви жертвовно служите задля збереження Божого дару свободи і незалежності України. Зі свого боку і ми продовжуватимемо працю в напрямку підтримки українського війська», – зазначив Митрополит Епіфаній.

Предстоятель взяв участь у державних заходах з вшанування пам'яті жертв Голодоморів

У День пам'яті жертв Голодоморів, 23 листопада 2024 року, Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній долучився до державних заходів з вшанування пам'яті усіх замучених голодом в Україні у 1921-1923, 1932-1933 і 1946-1947 роках.

Зокрема, в Успенському соборі Києво-Печерської Лаври Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви разом з архієпископом Вишгородським Агапітом та намісником Лаври єпископом Бориспільським Авраамієм взяв участь в міжконфесійному зібранні. Захід проходив за участі Президента України Володимира Зеленського, першої леді Олени Зеленської, політичного й військового керівництва та посадовців нашої держави, представників Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, послів і глав місії понад п'ятдесяти держав, капеланів та гостей.

Згодом учасники заходу пройшли до національного музею «Меморіал жертв Голодомору», де вшанували пам'яті тих, хто невинно загинув під час штучно

організованих тоталітарним радянським режимом голодів, покладанням колосків пшениці до пам'ятника «Дівчинці з колосками».

Предстоятель звершив молебень за перемогу України та взяв участь у передачі допомоги захисникам

У тисячний день повномасштабного російського нападу, 19 листопада 2024 року, Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній на Михайлівській площі разом з протоієреєм Віталієм Даньчаком звершив молебень за перемогу України над російським агресором та настання справедливого миру.

Також Предстоятель автокефальної Православної Церкви України освятив автомобілі для військовослужбовців і взяв участь у передачі наданих благодійниками польових пічок, генераторів, автомобілів та FPV-дронів підрозділам Державної прикордонної служби України, Національної гвардії

України, Головного управління розвідки та Сил територіальної оборони, які перебувають на лінії зіткнення з ворогом на Харківському, Донецькому, Запорізькому та Херсонському напрямках.

«Віримо, молимося і сподіваємося, що незабаром будемо святкувати нашу українську перемогу. Сьогодні ми вдячні нашим воїнам – захисникам і захисницям, які захищають нашу територіальну цілісність. Саме завдяки їхньому героїчному подвигу ми можемо констатувати, що успішно боронимо нашу Українську державу уже тисячу днів», – зокрема сказав Його блаженство звертаючись до присутніх.

Митрополит Епіфаній помолився за 25 спокій душ жертв Голодоморів

Блаженніший Митрополит Епіфаній 23 листопада 2024 року, у день пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років і масових штучних голодів 1921-1923 і 1946-1947 років, очолив заупокійну молитву біля Пам'ятного знаку поруч зі Свято-Михайлівським Золотоверхим собором.

Разом з Предстоятелем Православної Церкви України за спокій душ жертв геноциду українського народу молилися намісник Золотоверхої обителі архієпископ Вишгородський Агапіт, єпископ Васильківський Єфрем, братія монастиря, викладачі та студенти Київської православної богословської академії.

На завершення заупокійної молитви пам'ять невинних жертв Голодоморів вшанували покладанням запалених лампад і квітів.

ФУНДАЦІЯ «ПРОМЕТЕЇВ ОТВІТ»

Головним пріоритетом Фундації з осідком у США є сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності, культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу, особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. За чинним американським законодавством пожертви надіслані до Фундації «Прометеїв отвіт» не підлягають оподаткуванню.

Promethean's Retort, P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035
USA . 4petrop@verizon.net, 201 460 1364